

BANKA
SLOVENIJE

EVROSISTEM

**Ekonomski
odnosi Slovenije
s tujino**

Marec 2024

BANKA SLOVENIJE

EVROSISTEM

Naslov: Ekonomski odnosi Slovenije s tujino – marec 2024

Mesec in leto izdaje: maj 2024

Izdajatelj:
Banka Slovenije
Slovenska 35, 1505 Ljubljana, Slovenija
www.bsi.si

Uporaba in objava podatkov ter delov besedila
sta dovoljeni le z navedbo vira.

© Banka Slovenije

Kazalo

Uvod

1	Plačilna bilanca	4
1.1	Plačilna bilanca – tekoči račun	4
	Blagovna menjava	4
	Storitvena menjava	5
	Primarni in sekundarni dohodki	5
1.2	Plačilna bilanca – kapitalski in finančni račun	5

2	Zunanji dolg	6
----------	---------------------	----------

3	Slike in tabele	7
3.1	Plačilna bilanca	7
	Tekoči račun	8
	Finančni račun	11
3.2	Zunanji dolg	13

4	Metodologija	15
4.1	Metodološka pojasnila	15
4.2	Posamezni metodološki poudarki	15
	Izkazovanje neposrednih naložb	15
	Obravnavanje gotovinskih EUR transakcij ter stanje terjatev in obveznosti v pogojih EMU (od leta 2007)	16
	Ocena reinvestiranih dobičkov	16

Uvod

Publikacija Ekonomski odnosi s tujino izhaja mesečno. Vsebuje statistične podatke in opis stanja mednarodnih naložb, zunanjega dolga ter osnovnih gibanj v plačilni bilanci. Podatki so dosegljivi tudi v obliki podatkovnih serij: https://px.bsi.si/pxweb/sl/serije_slo/ pod razdelkom Ekonomski odnosi s tujino.

1

Plačilna bilanca

1.1 Plačilna bilanca – tekoči račun

V prvih treh mesecih 2024 je tekoči račun plačilne bilance izkazoval presežek v znesku 0,8 mrd EUR, kar je za 0,3 mrd EUR izboljšanja v primerjavi s presežkom v enakem obdobju 2023. Glavnino presežka je ustvarila storitvena menjava, vendar za 6,5 % manj kot v enakem obdobju 2023. Najbolj je na izboljšanje salda tekočega računa vplivala blagovna menjava z 0,3 mrd višjim presežkom predvsem zaradi medletno nižjega uvoza. Salda menjave primarnih in sekundarnih dohodkov sta bila v obeh primerjanih obdobjih v primanjkljaju. V zadnjih 12 mesecih je tekoči račun izkazoval presežek v znesku 3,1 mrd EUR, tudi v tem obdobju je največ k presežku prispevala storitvena menjava.

Blagovna menjava

Blagovna menjava je v prvih treh mesecih 2024 dosegla 0,3 mrd EUR presežka, medtem ko je bila v enakem obdobju 2023 skoraj izravnana (le 34 mio EUR presežka). Na presežek blagovne menjave je najbolj vplival 5,6 % medletno nižji uvoz blaga, medtem ko se je izvoz blaga zmanjšal za 3,2 %. Izboljšanje salda blagovne menjave je predvsem posledica visokega presežka v kategoriji Stroji in transportne naprave. Pokritost uvoza z izvozom je znašala 102,9 %.

Z EU, ki predstavlja okoli tri četrtine tokov izvoza in uvoza, je saldo blagovne menjave v prvih treh mesecih 2024 izkazoval presežek v znesku 0,1 mrd EUR, medtem ko je v enakem obdobju 2023 dosegel 0,2 mrd EUR primanjkljaja. Izvoz v države članice EU je v prvih treh mesecih 2024 predstavljal 76,1 % celotnega izvoza in se je glede na enako obdobje 2023 zmanjšal za 2,7 % oz. 0,2 mrd EUR. Po državah se je izraziteje zmanjšal izvoz v Avstrijo (za 153 mio EUR). Uvoz iz držav članic EU je predstavljal 77,3 % celotnega uvoza in se je glede na enako obdobje 2023 zmanjšal za 5,9 % oz. 0,5 mrd EUR. Zmanjšanje uvoza iz Avstrije, Hrvaške in Nemčije je skupno znašalo 61

% celotnega zmanjšanja uvoza iz EU.

V menjavi blaga izven EU se je izraziteje zmanjšal izvoz v Rusko federacijo (za 0,1 mrd EUR), zato je bil presežek v prvih treh mesecih 2024 manjši za 90 mio EUR glede na presežek v enakem obdobju predhodnega leta. Podatki o izvozu in uvozu blaga in storitev po posamičnih državah so na voljo v [spletni objavi podatkovnih serij Banke Slovenije](#).

Marca 2024 je saldo blagovne menjave izkazoval 183 mio EUR presežka, kar je 92 mio EUR več kot v marcu 2023. Izvoz se je zmanjšal za 8,1 %, uvoz pa za 10,6 %.

Storitvena menjava

Presežek storitvene menjave je v prvih treh mesecih 2024 znašal 0,8 mrd EUR in je za 6,5% nižji kot v enakem obdobju 2023. Izvoz vseh storitev se je v prvih treh mesecih 2024 medletno zmanjšal za 3,9 %, uvoz pa za 2,6 %. Najvišji pozitivni saldo so v prvih treh mesecih 2024, enako kot v enakem obdobju 2023, dosegle **transportne storitve**. V prvih treh mesecih 2024 je ta znašal 0,4 mrd EUR, kar je 10,6 % manj kot leto prej. Drugi najvišji pozitivni saldo 0,2 mrd EUR so v prvih treh mesecih v obeh letih dosegle **storitve potovanj**. **Gradbene storitve** so tretja najpomembnejša vrsta storitev glede na višino presežka, ki je v prvih treh mesecih 2024 znašal 0,1 mrd EUR, kar je 7,3 % manj kot v predhodnem letu.

Tudi v storitveni menjavi poteka z EU več kot tri četrtine tokov izvoza in uvoza, pri tem pa nastane tudi glavnina presežka (0,6 mrd EUR). Slednji je v prvih treh mesecih 2024 glede na enako obdobje 2023 upadel (za 100 mio EUR). To je predvsem posledica medletno manjšega izvoza za 106 mio EUR oziroma 5,5 %, medtem ko je uvoz iz EU ostal v prvih treh mesecih 2024 na podobni ravni kot v enakem obdobju predhodnega leta.

Marca 2024 je presežek storitev dosegel 0,3 mrd EUR, kar je primerljivo z marcem 2023 (le za 20 mio EUR manj).

Primarni in sekundarni dohodki

Primanjkljaj primarnih dohodkov je v prvih treh mesecih 2024 znašal 0,2 mrd EUR, in sicer predvsem zaradi primanjkljaja dohodkov od kapitala (0,3 mrd EUR), medtem ko so dohodki od dela in drugi primarni dohodki dosegli presežek (skupaj 0,1 mrd EUR). Primanjkljaj primarnih dohodkov je glede na enako obdobje 2023 ostal nespremenjen. Primanjkljaj sekundarnih dohodkov je v prvih treh mesecih 2024 znašal 70 mio EUR in je bil za 72 mio EUR nižji kot v enakem obdobju 2023, predvsem zaradi povečanih prejemkov (iz drugih tekočih transferjev ostalih sektorjev).

1.2 Plačilna bilanca – kapitalski in finančni račun

V zadnjih dvanajstih mesecih salda tekočega in kapitalskega računa skupaj izkazujeta 3,0 mrd EUR neto financiranja iz tujine, ki se odraža v 2,8 mrd EUR visokem presežku finančnega računa. Statistična napaka znaša slabih -0,3 mrd EUR in predstavlja v obsegu 0,3 % bruto tokov tekočega računa na letni ravni.

Marca 2024 je bil kapitalski račun skoraj izravnal, finančni račun pa je izkazoval primanjkljaj v znesku 0,1 mrd EUR. V tem mesecu je imel finančni račun 0,9 mrd EUR neto prilivov iz **gotovine in vlog**. Največ odlivov je bilo v mesecu marcu 2024 v obliki **naložb v vrednostne papirje** (0,5 mrd EUR) ter neposrednih naložb (0,2 mrd EUR).

Največ neto prilivov v državo v zadnjih dvanajstih mesecih je bilo v obliki **neposrednih naložb in posojil** (za 0,1 mrd EUR posamično). Analitični prikaz **neposrednih naložb po smeri naložb** v tem obdobju pokaže 0,6 mrd EUR povečanih domačih naložb v tujini in 0,7 mrd EUR povečanih tujih naložb v Sloveniji.

Največja **neto odlivna postavka** finančnega računa v zadnjih dvanajstih mesecih so bili **vrednostni papirji** (1,7 mrd EUR). Večinoma gre za transakcije z dolžniškimi vrednostnimi papirji, pri katerih je bilo povečanje imetij za 1,2 mrd EUR večje od povečanja obveznosti. Pri imetjih gre predvsem za naložbe bank, centralne banke in pokojninskih

skladov, obveznosti pa so najbolj povečale država in banke. Sledijo odlivi v obliki **gotovine in vlog** ter **komerčni krediti in predujmi** (0,5 mrd EUR posamično).

2

Zunanji dolg

Bruto zunanji dolg je marca 2024 znašal 59,6 mrd EUR, kar je 4,7 mrd EUR več kot pred enim letom. Raven dolga je tako za 5,5 % nižja kot doseženi BDP leta 2023 (izraženem v tekočih cenah). **Neto dolg do tujine** (obveznosti minus terjatve) je v zadnjih treh letih vse bolj negativen in je marca 2024 znašal -5,9 mrd EUR, kar pomeni **neto upniško razmerje Slovenije do tujine**. Marca 2024 je bila do tujine neto zadolžena država (17,1 mrd EUR), ki je glede na leto prej zadolženost povečala za 1,0 mrd EUR. V manjši meri so neto zadolženost do tujine izkazovala tudi kapitalsko povezana podjetja s tujino, medtem ko so bili vsi preostali sektorji neto upniki tujine.

Raven **bruto zunanjega dolga** je bila marca 2024 za 8,5 % višja kot pred enim letom. V tem obdobju so zadolženost do tujine najbolj povečale centralna banka skupaj s komercialnimi bankami (oba sektorja skupaj za 2,2 mrd EUR) ter država s prav tako 2,2 mrd EUR povečanjem. Dolg države je tako znašal 23,9 mrd EUR kar predstavlja 40,1 % delež v celotnem dolgu medtem ko delež finančnega sektorja predstavlja 27,2 % celotnega dolga. Vrednost dolga nefinančnega sektorja skupaj s kapitalsko povezanimi podjetji predstavlja 32,7 % celotnega dolga in se glede na leto prej ni bistveno spremenila. Med finančnimi instrumenti prevladujeta dolg v obliki dolžniških vrednostnih papirjev (34,2 %) in posojil (20,1 %).

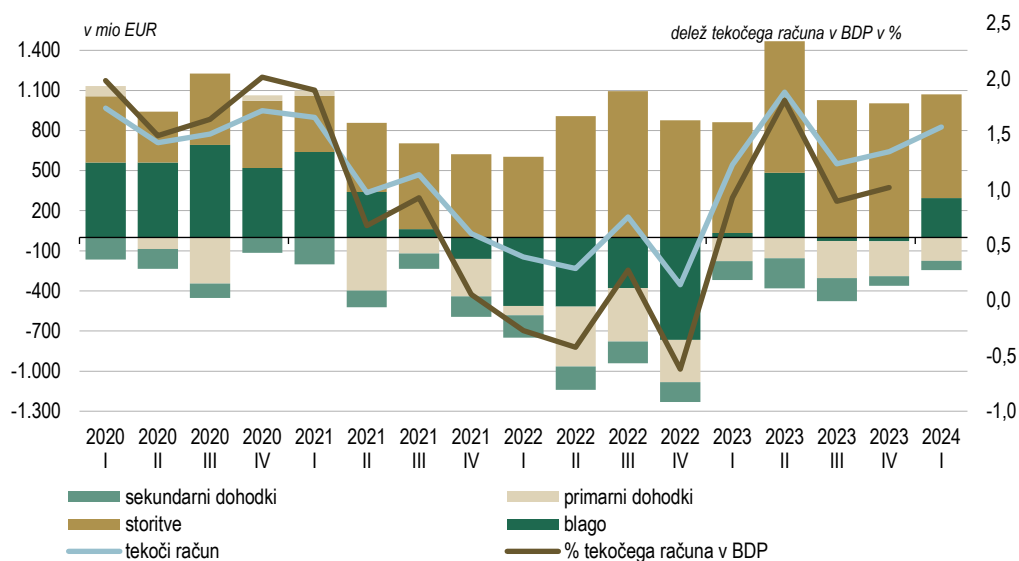
Bruto terjatve do tujine so marca 2024 znašale 65,4 mrd EUR, kar je 11,9 % več kot pred enim letom. Prav vsi sektorji so v tem obdobju povečali terjatve do tujine, od tega najbolj komercialne banke za 2,3 mrd EUR (na 11,5 mrd EUR). Največ terjatev ima nefinančni sektor skupaj s kapitalsko povezanimi podjetji (26,9 mrd EUR), ki je terjatve glede na predhodno leto povečal za 1,6 mrd EUR. Medtem je centralna banka terjatve povečala za 1,9 mrd EUR (na 20,2 mrd EUR), država pa za 1,2 mrd EUR (na 6,8 mrd EUR). Med instrumenti prevladujejo gotovina in vloge (35,6 %) ter dolžniški vrednostni papirji (31,7 %).

3.1 Plačilna bilanca

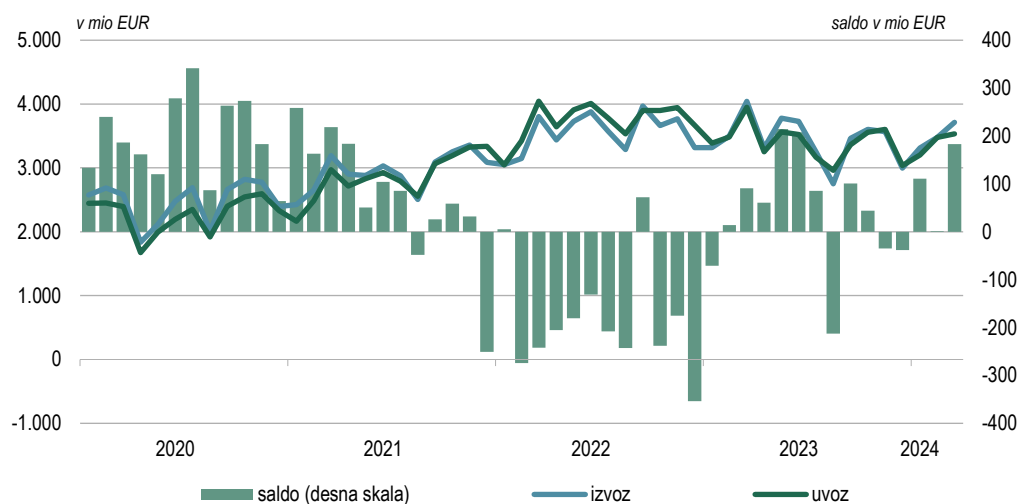
		predhodni podatki, 13. 05. 2024			tokovi v mio EUR	
		januar - marec		zadnjih 12	marec	
		2023	2024	mesecev	2023	2024
I.	Tekoči račun	543,7	826,6	3.106,8	278,2	395,0
1.	Blago	33,8	295,1	723,7	90,8	182,9
1.1.	Izvoz blaga	10.857,7	10.508,9	40.967,8	4.042,8	3.716,5
1.2.	Uvoz blaga	10.823,9	10.213,7	40.244,1	3.952,0	3.533,6
2.	Storitve	829,6	775,5	3.791,5	308,9	288,8
2.1.	Izvoz storitev	2.561,9	2.462,8	11.750,7	963,2	904,7
2.2.	Uvoz storitev	1.732,4	1.687,3	7.959,2	654,4	615,8
3.	Primarni dohodki	-178,2	-174,4	-869,1	-90,0	-53,6
3.1.	Prejemki	606,5	773,0	2.669,1	202,3	272,3
3.2.	Izdatki	784,7	947,4	3.538,1	292,2	325,9
4.	Sekundarni dohodki	-141,5	-69,7	-539,4	-31,5	-23,1
4.1.	Prejemki	311,0	437,9	1.556,8	116,3	148,3
4.2.	Izdatki	452,5	507,6	2.096,1	147,8	171,4
II.	Kapitalski račun	-92,3	13,0	-62,4	-29,5	-35,5
1.	Bruto pridobitve/odtujitve neproizvedenih nefinančnih imetij	-28,1	38,3	-329,7	-6,5	-19,5
2.	Kapitalski transferi	-64,2	-25,3	267,3	-23,0	-16,0
III.	Finančni račun	255,0	415,4	2.756,6	-194,1	-103,5
1.	Neposredne naložbe	-381,1	44,5	-94,6	-169,4	166,8
	Imetja	185,6	530,4	881,1	-34,9	303,2
	Obveznosti	566,7	485,9	975,6	134,5	136,4
2.	Naložbe v vrednostne papirje	-608,2	1.329,3	1.678,0	282,8	493,2
	Imetja	426,4	2.013,9	3.420,3	100,2	829,1
	Obveznosti	1.034,5	684,6	1.742,3	-182,6	335,9
3.	Finančni derivativi	9,2	0,6	-54,5	2,9	0,7
4.	Ostale naložbe	1.198,0	-1.163,3	1.058,5	-272,9	-773,7
4.1.	Imetja	2.915,6	-752,6	2.617,3	262,3	-250,6
	Ostali lastniški kapital	-4,1	7,8	8,5	-2,5	0,7
	Gotovina in vloge	2.293,9	-1.319,1	2.094,5	-12,4	-660,7
	Posojila	33,9	-51,5	95,9	-18,6	-32,1
	Zavarovalne, pokojninske in standard. jamstvene sheme	8,9	0,0	56,0	3,0	0,0
	Komercialni krediti in predujmi	684,8	575,6	239,5	361,6	387,1
	Ostale terjatve	-101,9	34,7	122,9	-68,8	54,3
4.2.	Obveznosti	1.717,6	410,7	1.558,8	535,1	523,1
	Ostali lastniški kapital	11,3	1,5	-3,2	0,9	0,7
	Gotovina in vloge	390,5	132,1	1.574,5	196,7	273,4
	Posojila	965,3	85,8	170,1	-5,2	-57,4
	Zavarovalne, pokojninske in standard. jamstvene sheme	54,0	0,0	-25,0	18,0	0,0
	Komercialni krediti in predujmi	150,1	197,3	-240,7	255,6	261,5
	Ostale obveznosti	146,3	-5,9	83,0	69,0	45,0
	Posebne pravice črpanja (SDR)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5.	Rezervna imetja	37,1	204,3	169,2	-37,5	9,6
	Monetarno zlato, SDR in rezervna imetja pri MDS	-3,3	-7,6	-7,8	-2,5	2,2
	Gotovina in vloge	0,8	-2,8	0,2	-37,1	0,8
	Vrednostni papirji	40,4	214,5	176,9	2,3	6,6
	Finančni derivativi	-0,8	0,2	-0,1	-0,2	0,0
IV.	Neto napake in izpustitve	-196,4	-424,2	-287,8	-442,8	-463,1

Tekoči račun

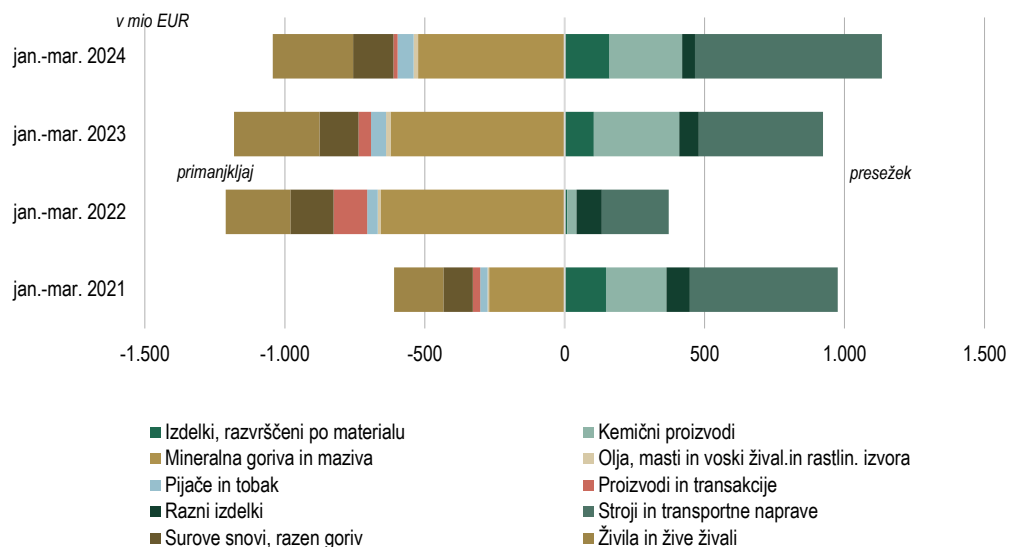
Slika 1: Tekoči račun – struktura tekočega računa in delež tekočega računa v BDP (BDP je vsota štirih četrtletij BDP do obravnavanega četrtletja)

Slika 2: Blago – izvoz in uvoz blaga

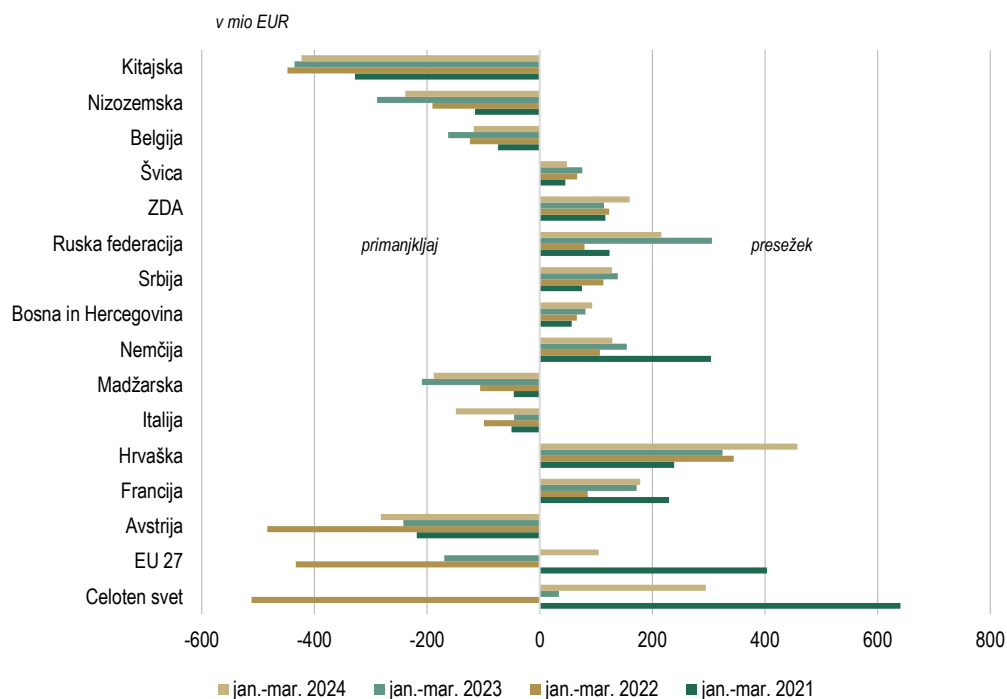

Slika 3: Saldo blagovne menjave po SMTK-1 za obdobje jan.-mar. od leta 2021 do 2024

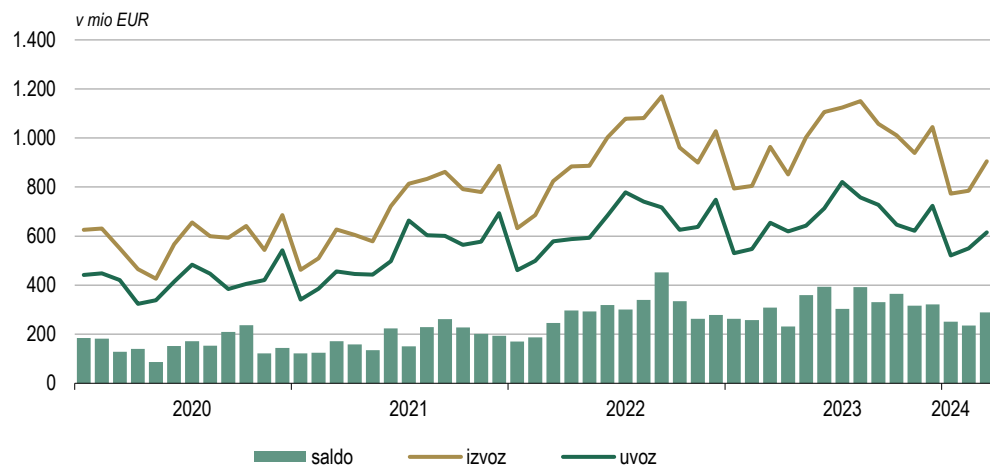

Opomba: vir podatkov SURS, preračuni Banka Slovenije
Razčlenitev po standardni mednarodni trgovinski klasifikaciji, nivo 1 (SMTK-1)

Slika 4: Saldo blagovne menjave po državah za obdobje jan.-mar. od leta 2021 do 2024

Slika 5: **Storitve – izvoz in uvoz storitev**

Slika 6: **Storitve – potovanja, transportne in druge storitve**

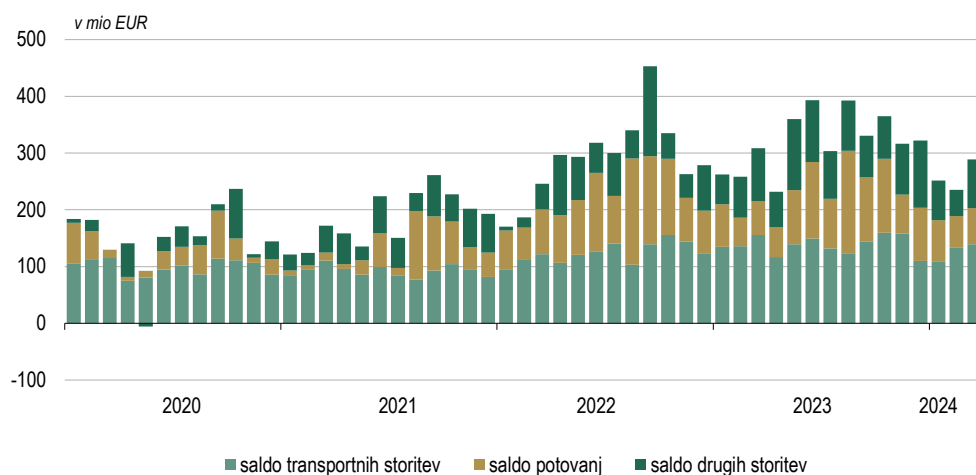
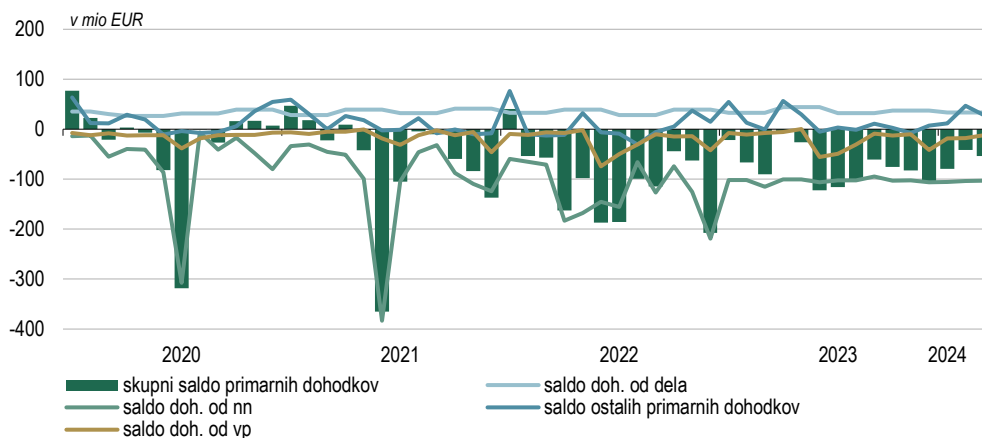

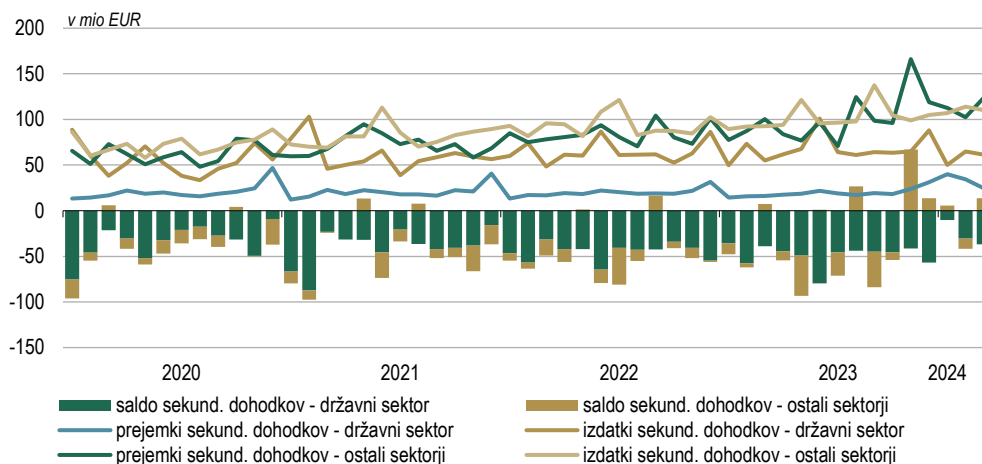
Tabela 2: **Storitve – delež posamezne postavke v celotnem izvozu ali uvozu**

v %	januar - marec									
	izvoz					uvoz				
	2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024
Storitve predelave blaga, ki je v lasti drugih oseb	2,5	3,4	2,6	2,5	2,6	1,6	2,5	2,7	1,9	2,1
Vzdrževanje in popravila	1,7	1,7	1,2	1,3	1,3	1,2	1,3	1,2	1,1	1,3
Transport	31,7	38,8	36,3	33,7	31,4	20,5	27,4	28,4	24,9	22,9
Potovanja	28,3	9,5	20,2	20,5	21,9	26,1	10,3	14,7	18,9	20,1
Gradbene storitve	8,0	10,4	7,6	7,5	8,0	3,2	4,3	4,6	3,0	3,8
Zavarovalne in pokojninske storitve	1,7	3,4	2,9	3,0	3,9	2,2	3,4	3,1	3,2	3,9
Finančne storitve	0,9	1,3	1,0	1,0	1,2	2,2	1,9	1,3	1,6	1,1
Nadomestila za uporabo intelektualne lastnine	0,8	1,2	1,0	1,5	1,7	4,0	4,5	3,6	4,4	3,8
Telekomunikacijske, računalniške in informacijske storitve	8,0	8,9	8,7	8,7	9,1	11,5	12,0	10,3	10,1	11,5
Ostale poslovne storitve	15,7	20,6	17,9	19,4	18,1	24,0	28,2	26,8	27,8	25,6
Storitve raziskav in razvoja	1,1	2,2	2,4	2,2	2,3	0,7	1,2	1,0	0,8	0,8
Storitve strokovnega in poslovnega svetovanja	3,6	4,8	4,6	5,2	3,6	10,5	12,2	12,5	12,7	11,0
Tehnične, s trgovino povezane in druge poslovne storitve	11,0	13,6	10,9	12,0	12,2	12,8	14,8	13,3	14,2	13,8
Osebne, kulturne in rekreacijske storitve	0,7	0,7	0,4	0,6	0,7	2,0	2,3	1,8	1,7	2,1
Državno blago in storitve	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	1,5	2,0	1,5	1,4	1,9
Skupaj	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Slika 7: Primarni dohodki

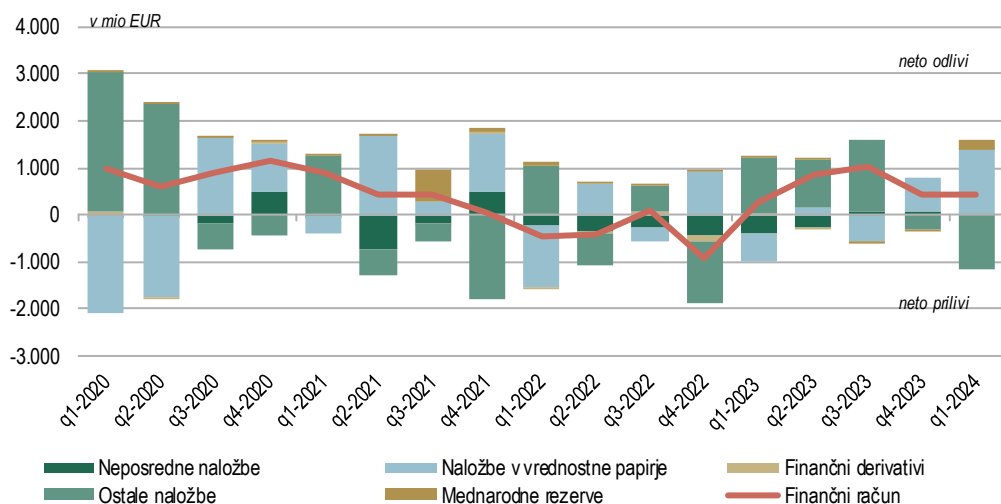

Slika 8: Sekundarni dohodki

Finančni račun

Slika 9: Neto instrumenti finančnega računa

Slika 10: **Sektorska členitev salda finančnega računa**

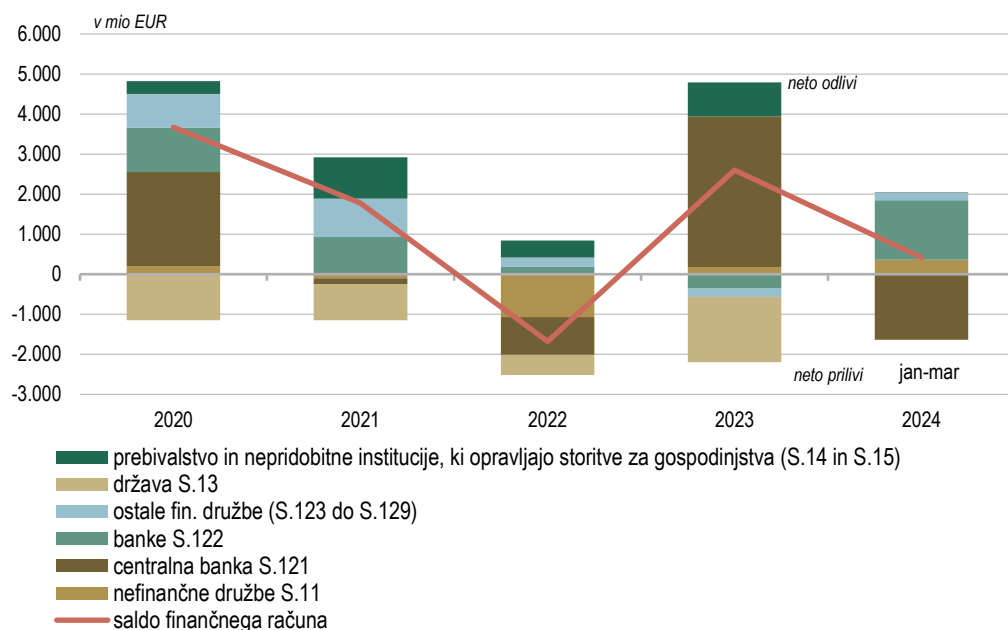

Tabela 3: **Neposredne naložbe**

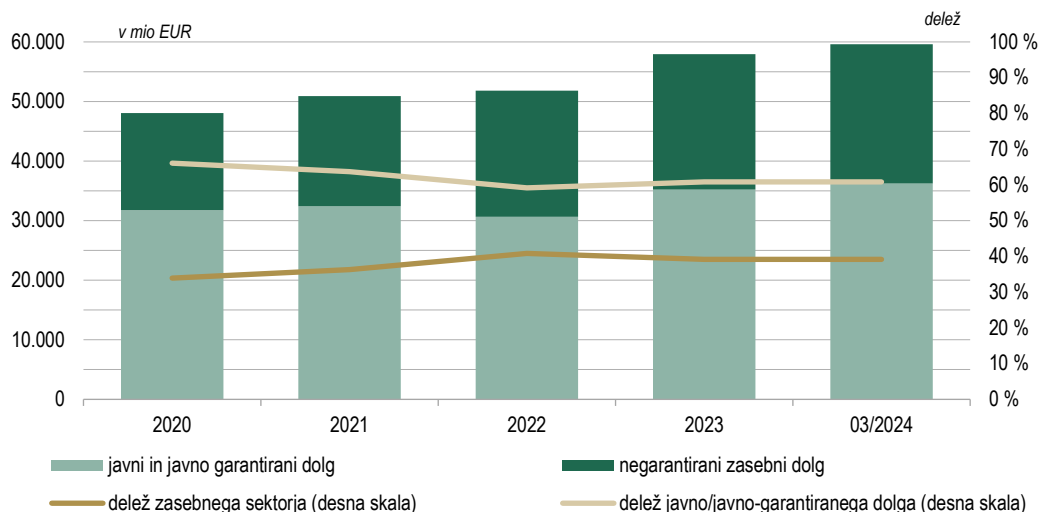
v mio EUR	januar-marec		zadnjih 12 mesecev	marec	
	2023	2024		2023	2024
NAČELO IMETJA/OBVEZNOSTI (kot v plačilni bilanci)					
Neposredne naložbe – neto	-381,1	44,5	-94,6	-169,4	166,8
Imetja	185,6	530,4	881,1	-34,9	303,2
Lastniški kapital	25,4	43,2	106,3	12,4	17,7
Reinvestirani dobički	90,4	94,2	192,1	28,1	34,8
Dolžniški instrumenti	69,8	392,9	582,6	-75,4	250,7
Obveznosti	566,7	485,9	975,6	134,5	136,4
Lastniški kapital	132,4	89,8	188,8	52,0	87,1
Reinvestirani dobički	295,7	47,7	531,3	52,3	-64,7
Dolžniški instrumenti	138,6	348,3	255,5	30,3	114,0
NAČELO SMERI NALOŽBE (za analitične namene)					
Neposredne naložbe – neto	-381,1	44,5	-94,6	-169,4	166,8
Domače v tujini	212,0	308,5	596,3	22,1	133,7
Lastniški kapital	25,4	43,2	106,3	12,4	17,7
Reinvestirani dobički	90,4	94,2	192,1	28,1	34,8
Dolžniški instrumenti	96,2	171,1	297,9	-18,4	81,1
Tuje v Sloveniji	593,1	264,0	690,9	191,5	-33,1
Lastniški kapital	132,4	89,8	188,8	52,0	87,1
Reinvestirani dobički	295,7	47,7	531,3	52,3	-64,7
Dolžniški instrumenti	165,0	126,5	-29,2	87,2	-55,5

3.2 Zunanji dolg

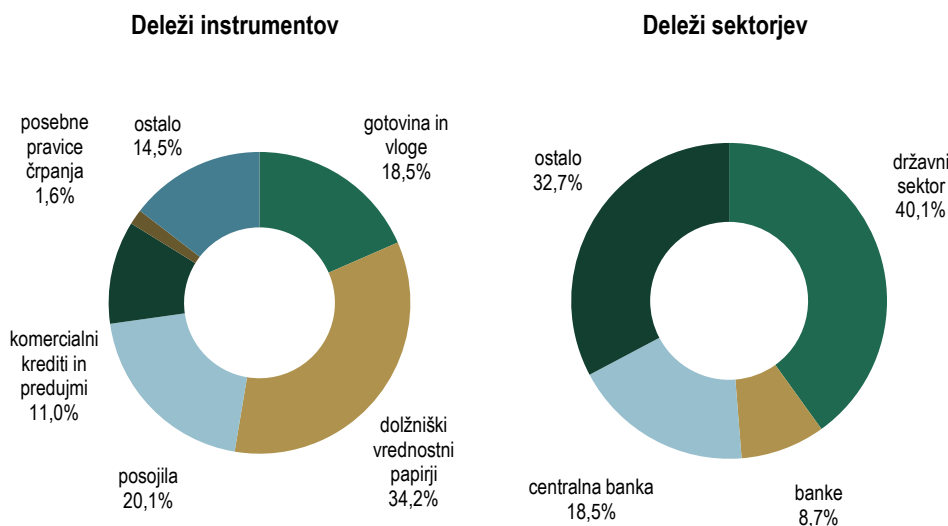
Tabela 4: Zunanji dolg

v mio EUR	31.12.2022	31.03.2023	30.06.2023	30.09.2023	31.12.2023	31.01.2024	29.02.2024	31.03.2024
Bruto zunanji dolg - obveznosti - stanje	51.825	54.935	55.780	57.272	57.940	58.747	58.367	59.593
1. Državni sektor	19.978	21.648	21.543	22.087	22.748	24.326	23.303	23.874
1.1. Kratkoročni	1.861	2.303	2.523	2.765	2.173	2.619	2.558	2.514
Dolžniški vrednostni papirji	42	56	68	44	17	15	15	14
Posojila	972	1.231	1.246	1.755	1.102	1.535	1.487	1.441
Komercialni krediti in predujmi	65	74	122	103	78	87	79	82
Ostale dolžniške obveznosti	782	942	1.087	863	975	982	976	976
1.2. Dolgoročni, od tega	18.116	19.345	19.020	19.322	20.575	21.707	20.745	21.360
Dolžniški vrednostni papirji	15.253	16.491	16.159	16.466	17.404	18.561	17.608	18.221
Posojila	2.848	2.838	2.838	2.833	3.148	3.138	3.129	3.131
2. Centralna banka	9.234	9.532	9.831	10.591	11.127	10.721	10.808	11.035
2.1. Kratkoročni, od tega	8.260	8.570	8.879	9.626	10.181	9.766	9.855	10.081
Gotovina in vloge	8.227	8.570	8.879	9.626	10.122	9.766	9.855	10.081
2.2. Dolgoročni, od tega	974	963	953	965	946	955	953	953
Posebne pravice črpanja	974	963	953	965	946	955	953	953
3. Institucije, ki sprejemajo vloge, razen centralne banke	4.214	4.444	5.244	5.242	5.007	4.975	5.072	5.170
3.1. Kratkoročni, od tega	1.043	1.145	1.191	1.166	961	1.110	1.200	1.321
Gotovina in vloge	805	879	918	933	694	832	824	869
Dolžniški vrednostni papirji	0	0	0	0	0	0	0	0
Posojila	226	228	254	202	236	253	319	337
Ostale dolžniške obveznosti	12	38	19	31	31	25	57	115
3.2. Dolgoročni, od tega	3.171	3.299	4.053	4.076	4.046	3.864	3.872	3.849
Gotovina in vloge	29	34	75	76	99	96	94	95
Dolžniški vrednostni papirji	1.431	1.565	2.316	2.302	2.289	2.116	2.113	2.101
Posojila	1.674	1.666	1.629	1.663	1.620	1.620	1.635	1.624
Ostale dolžniške obveznosti	30	29	32	34	28	28	29	28
4. Ostali sektorji	12.264	13.034	12.692	12.709	12.560	12.141	12.460	12.680
4.1. Kratkoročni, od tega	7.636	7.752	7.338	7.473	7.373	6.946	7.283	7.545
Dolžniški vrednostni papirji	15	15	13	13	13	13	13	13
Posojila	791	843	824	772	754	711	711	731
Komercialni krediti in predujmi	6.583	6.653	6.277	6.455	6.363	5.992	6.317	6.571
Ostale dolžniške obveznosti	247	241	224	233	243	229	243	230
4.2. Dolgoročni, od tega	4.628	5.282	5.354	5.235	5.187	5.195	5.177	5.136
Dolžniški vrednostni papirji	203	203	202	202	200	200	200	201
Posojila	3.955	4.603	4.672	4.547	4.498	4.495	4.477	4.434
Komercialni krediti in predujmi	25	35	35	43	46	45	46	46
Ostale dolžniške obveznosti	444	441	445	443	443	455	455	454
5. NN: medpodjetniška posojila	6.135	6.278	6.470	6.644	6.498	6.585	6.725	6.834
Neto zunanji dolg	-3.389	-3.553	-4.569	-6.055	-5.962	-5.870	-6.155	-5.851
Javni in javno garantirani ter zasebni negantirani dolg	51.825	54.935	55.780	57.272	57.940	58.747	58.367	59.593
Javni in javno garantirani dolg	30.664	32.595	32.780	34.042	35.231	36.388	35.452	36.236
Negantirani zasebni dolg	21.161	22.340	23.000	23.231	22.709	22.359	22.915	23.357

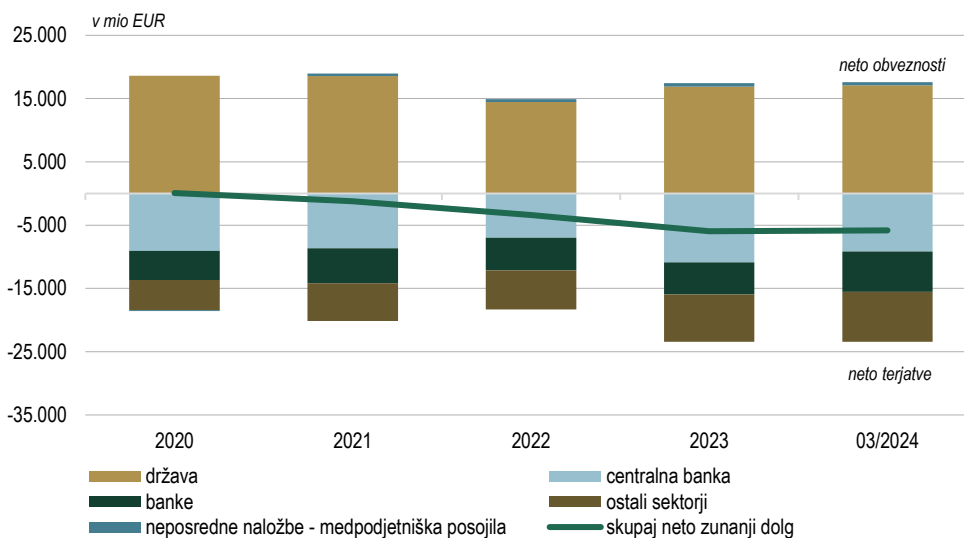
Slika 11: **Bruto zunanji dolg**

Slika 12: **Struktura bruto zunanjega dolga – 03/2024**

Slika 13: **Neto zunanji dolg (obveznosti – imetja)**

4.1 Metodološka pojasnila

Ekonomski odnosi s tujino

Metodologija plačilne bilance in stanja mednarodnih naložb Slovenije temeljijo na priporočilih šeste izdaje Priročnika za plačilno bilanco, ki ga je izdal Mednarodni denarni sklad (Balance of Payments and International Investment Position Manual, IMF, 2009). Zunanji dolg temelji na Priročniku za zunanji dolg (External Debt Statistics Guide for Compilers and Users, IMF, 2014), ki ga je prav tako izdal Mednarodni denarni sklad in je usklajen s prej omenjenim priročnikom.

Plačilna bilanca

Plačilna bilanca je statističen prikaz ekonomskih transakcij med rezidenti določenega gospodarstva in nerezidenti, ki potekajo v določenem časovnem obdobju. Transakcija je interakcija med dvema institucionalnima enotama, ki poteka ob medsebojnem soglasju, ali pa je zakonsko utemeljena in pomeni izmenjavo vrednosti ali transfer.

Stanje mednarodnih naložb

Stanje mednarodnih naložb je statistični prikaz vrednosti oziroma stanja finančnih imetij rezidentov, ki so brezpogojne terjatve do nerezidentov določenega gospodarstva ali so v obliki naložbenega zlata, ki služi kot rezervno imetje, ter vrednosti brezpogojnih obveznosti rezidentov do nerezidentov na določen dan.

Bruto zunanji dolg

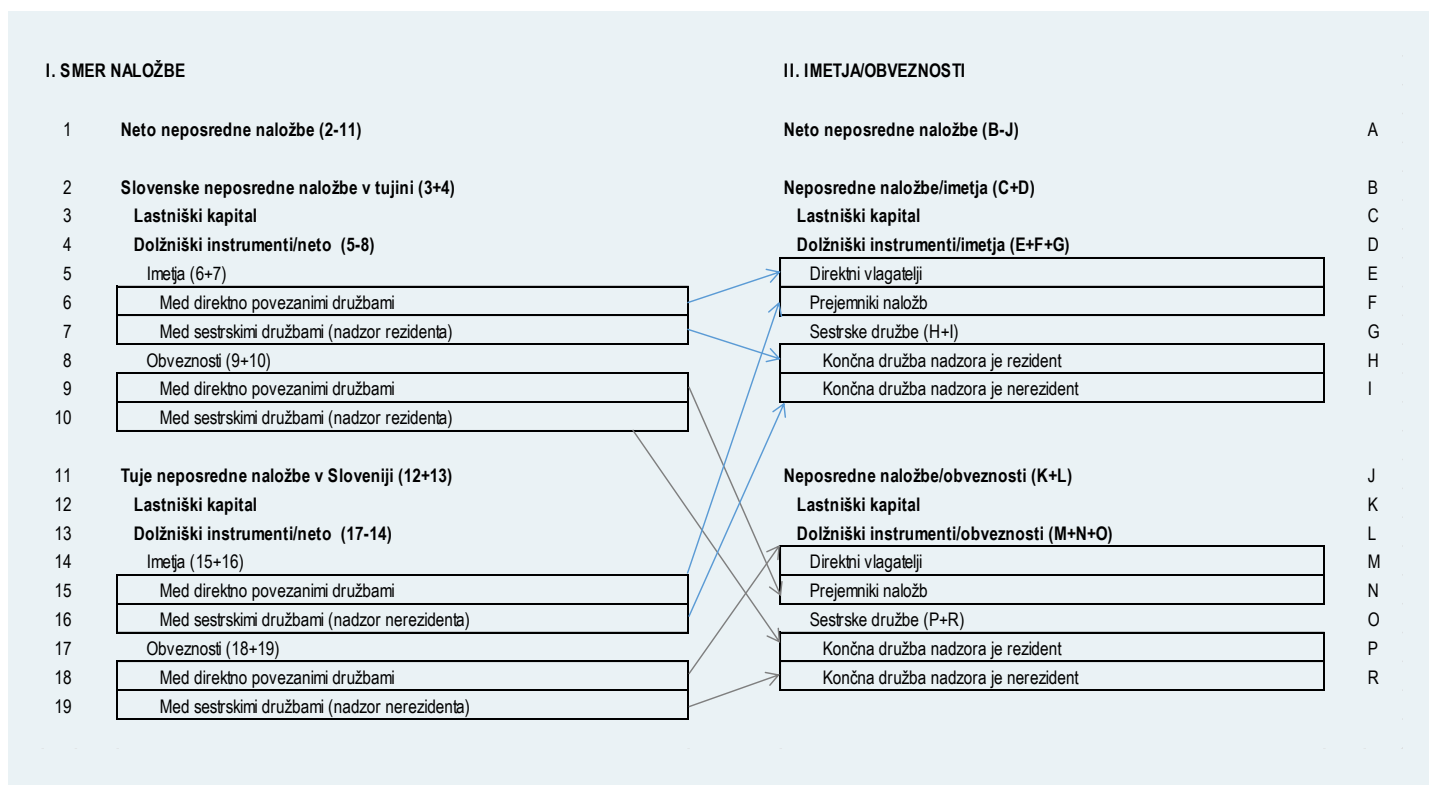
Bruto zunanji dolg je izpeljan iz stanja mednarodnih naložb. Obsega brezpogojne obveznosti, ki zahtevajo plačilo glavnice in/ali obresti v določenem časovnem obdobju v prihodnosti in so hkrati dolg do nerezidenta določenega gospodarstva. Neto zunanji dolg je izpeljan iz razlike med terjatvami in obveznostmi tovrstnih instrumentov do nerezidentov. Koncept zunanjega dolga ne vsebuje vrednosti lastniških instrumentov ter finančnih derivativov.

4.2 Posamezni metodološki poudarki

Izkazovanje neposrednih naložb

V okviru statistike plačilne bilance in stanja mednarodnih naložb se uporablja **načelo**, ki loči **imetja** in **obveznosti** iz neposrednih naložb. Po tem načelu so izkazane tudi neposredne naložbe v tabeli plačilne bilance v tej informaciji ekonomskih odnosov s tujino (stran 7). Za analitične namene se podatki neposrednih naložb še vedno prikazujejo tudi po načelu **smeri naložbe**. Po obeh načelih so podatki neposrednih naložb prikazani v tabeli 3 na strani 12.

Okvir 1: Neposredne naložbe – primerjava metodologije po načelu imetja/obveznosti in po načelu smeri naložb

Obravnavanje gotovinskih EUR transakcij ter stanje terjatev in obveznosti v pogojih EMU (od leta 2007)

Slovenija izkazuje **tehnične terjatve/obveznosti do evrosistema** (v postavki imetja oziroma obveznosti / gotovina in vloge / centralna banka / kratka ročnost), ki so enake razliki med zneskom bankovcev, ki po kapitalnem ključu pripadajo Sloveniji, in zneskom bankovcev, ki jih je centralna banka dejansko izdala. Dohodek iz tega naslova se uvrsti med primarne dohodke v tekočem računu plačilne bilance.

Hkrati se izkaže tudi **neto obveznost/terjatve iz naslova izvoza/uvoza gotovine** (v postavki obveznosti / gotovina in vloge / centralna banka / kratka ročnost in terjatve / gotovina in vloge / prebivalstvo / kratka ročnost) kot razlika med zneskom bankovcev, ki po kapitalnem ključu pripadajo Sloveniji, in oceno celotne gotovine v obtoku v Sloveniji.

Ta sistem knjiženja transakcij v praksi v plačilni bilanci lahko povzroči večje statistične napake, saj temelji na oceni gotovine v obtoku, ki je zelo težko izmerljiva.

Ocena reinvestiranih dobičkov

Podatki o reinvestiranih dobičkih za leto 2023 še niso na voljo oziroma niso revidirani, zato je v mesečne podatke vključena ocena (od triletnega mesečnega povprečja dejanskih podatkov o celotnih dobičkih, zmanjšanih za izredne dobičke (vir so letna poročila o naložbah), se odštevajo dividende in drugi dobički, izplačani v tekočem mesecu).